

A FELSŐ-BORSODI

EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884-ik évi ápril 16—17-ik napján

Kápolnán tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

CSONTÓ KAROLY;

egyházmegyei főjegyző.

*Egyházmegyei
Levelezési
Sándor 1884*

Miskolczon.

Nyomt. özv. Sártoryné és Merese Sándor könyvnyomdájában.

A FELSŐ-BORSODI

EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884-ik évi ápril 16—17-ik napján

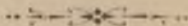
Kápolnán tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZÖKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

CSONTÓ KÁROLY,

egyházmegyei főjegyző.

Miskolczon.

Nyomt. özv. Sártoryné és Mercse Sándor könyvnyomdájában.

A felső borsodi ev. ref. egyházmegye 1884-ik év ápril hó 16—17-ik napjain Kápólnán tartott tavaszi közgyűlésének

Jegyzőkönyve.

Elnökök: *Debreczeni Gábor* esperes és *Ragályi György* egyházmegyei gondnok.

J e l e n v o l t a k :

Tóth Menyhért,
Rácz András,
Takaró József.
Szakál József.
Apostol Mihály,
Simon József,
papi tanácsbírák

Fekete József,
Ifj. Lossonczy Károly,
Sturman György,
Ragályi Mikiós,
Debreczeni Bertalan,
világi tanácsbírák.

Vatai Bertalan e. m. ügyész. Jegyzők: Csontó Károly e. m. főjegyző, Vadászi Pál, Balog István papi aljegyzők, Szekrényessy Árpád világi jegyző. Ezekon kívül lelkészek, tanítók és több egyházak képviselői.

1. Esperesünknek köztanácskozásunkra Isten gyámolító segélyét kérő buzgó imája után e. m. gondnokunk a jelenvoltakat szívélyesen üdvözölvén

a gyűlést megnyitottnak nyilvánította.

2. Esperesünk felolvassa egyházmegyénk anyagi és szellemi állásának hű képét feltüntető évi jelentését.

E minden részletekre kiterjeszkedő általános érdekeltséget ébresztett esperesi jelentés közgyűlésünk által örvendetes tudomásul vétetvén.

3. Hogy az e. m. tisztikar teljesen kiegészíttessék s a köztanácskozás megkezdhető legyen, a még üresedésben levő hivatali állások, betöltési ügyében tett intézkedések után először is a Csontó Károly, már régebben elválasztott főjegyzőnk hivatik fel az elnökség által helye elfoglalására.

Csontó Károly elválasztott főjegyzőnk az elnökség felhívásának engedve, miután a személye iránt nyilvánult közbizalmat meleg szavakban megköszönte, tanácskozási asztalunknál helyét elfoglalta

4. Olvastatott e. megyénk múlt 1883-ik évi decz. 11-én Borsodon tartott szavazatbontó kis gyűlés jegyzőkönyvének 1-ső pontja. melyben a többfelé ágazó szavazatok mellett Debreczeni Bertalan e. m. ügyész a szavazás alá kitűzött világi tanácsbirói hivatalra 35 szavazatot, tehát általános szavazat többséget nyervén, elválasztott e. megyei világi tanácsbirónak mondatik ki.

Ezzel összefüggésben olvastatott az e. m. papi aljegyzőségre beadott, ugyanezen jegyzőkönyvben foglalt szavazás eredménye is, mely szerint senki általános sza-

vazattöbbséget nem nyervén, a két legtöbb szavazatot nyert egyén: Balogh István és Csizmadia Jenő új szavazás alá kijelöltettek.

Majd ezen szavazatok felbontása tárgyában f. évi febr. 5-én Borsodon tartott közgyűlés jegyzőkönyve olvastatván fel, kitűnt, hogy e. megyei papi másod aljegyzőnek Balogh István edelényi lelkész 37 szavazattal elválasztott.

Közgyűlésünk örömmel vette tudomásul e két választás eredményét. s midőn mind Debreczeni Bertalan, mind Balogh István az esküt letették, — megválasztatásuk által irántuk nyilvánuló közbizalmat megköszönvén, hivatalos helyöket elfoglalták.

5. Olvastatott Mészáros Lajos perkupai segéd lelkész folyamodványa, melyben e. megyénkbe kéri magát bekebeleztetni

Folyamodó s. lelkész okmányai rendben találtatván, — a bekebelezési díj utólagos lefizetési kötelezettsége mellett — egyházmegyénke bekebelezetik.

6. Az illető egyházak személyesen jelenlevő küldöttei jelentik e. m. közgyűlésünknek, hogy a kápolnai — halál által megüresedett tanítói hivatalra Tóth Miklós berentei tanító;

a tardonai, — szintén halál által megüresedett tanítói hivatalra Kökényesdi Pál s.-szentpéteri s. fitanító;

a vámosi — ugyancsak halál által megüresedett tanítói hivatalra Székely Lajos s.-pataki tanítóképezdei növendék; továbbá

a berentei — változás által megüresedett tanítói hivatalra Ando Endre meszesi tanító választatott meg.

Nevezett tanítók, tanítói oklevellel nem bírván, fent jelzett egyházak tanítói állomásain azon feltétel alatt erősítettnek meg ideiglenesen, hogy egy év lefolyása alatt rendes tanítói

oklevelet szerezni s azt e. m. közgyűlésünknek bemutatni kötelesek.

7. Barczikai tanító Varga Dániel ezen állásáról lemondván, anyja mellé Mályinkába kéri magát segéd tanítói minőségben alkalmaztatni.

Kérése megadatik.

8. A barczikai lemondás által megüresült tanítói hivatalba Doktor Gyula lelkész és az egyház küldöttei Alacs Dániel volt hernád-petrii s általuk elválasztott tanítót kéri megerősíttetni.

Alacs Dánielnek úgy tanítói oklevele, mint egyéb bizonyítványai felolvastatván, azon útasítás mellett erősíttetik meg, hogy a tanítói magtár megerősített alapszabályai értelmében az e. megyébe belépő minden tanító által ezen tárba fizettetni köteles illeték egy negyedét, vagyis 3 frtot előlegesen; 9 frtot pedig három évi részletekben tartozik az illető pénztárnok kezeihez lefizetni.

9. Ezzel kapcsolatosan Doktor Gyula barczikai lelkész jelenti, hogy egyházának tagjai, a tanítói fizetést önként mintegy 40—50 frt értékig emelték.

Elismerő tudomásul vétetik, útasíttatván nevezett lelkész, hogy a tanítói új díjlevelet három eredeti példányban állítsa ki s a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre megerősítés végett leendő felterjesztés céljából esperesi hivatalunkhoz haladéktalanul terjessze be,

10. A lászlófalvai — lemondás által megüresült — tanítói hivatalra az előjáróság által Takaró László teresztenei tanító választatván el.

Miután elválasztott tanítóoklevele és bizonyítványai felolvastattak: megerősíttetett. Köteleztetik azonban Takaró László tanító, hogy a tanítói magtár alapszabályai értelmében, minden — az e. m. kebelébe belépő új tanító által — a magtár kitűzött céljaira fizetendő illeték egy

negyedét vagyis három oszt. ért. forintot előlegesen. kilencz frtot pedig három év alatt — az illető pénztárnok kezeihez fizesse le.

11. A szendrőládi ev. ref. egyház presbytériuma rendes tanítói hivatal felállithatását s folyó évi sept. 1-ére rendes tanító hivatását : a lelkész pedig sept 1 éig segéd tanító hivatását kéri engedélyeztetni. Egyszersmind a a presbytérium a tanítói új díjlevelet a lelkész aláírása nélkül két példányban terjeszti be.

A beterjesztett díjlevél alapján a kért időre rendes tanító, e folyó iskolai évre pedig segéd tanító hivatása engedélyeztetik

A két példányban beterjesztett tanítói díj level azon utasítással küldetik vissza, hogy mindkét példányt lelkész is írja alá s még egy hiteles eredeti példányban kiállítván, megerősítés céljából a főtiszt. egyh. kerülethez leendő felterjesztés végett mind a három példányt haladéktalanul küldje be esperesi hivatalunkhoz.

12. Ezzel kapcsolatosan olvastatott több szendrőládi egyháztagnak, a tanítói fizetés megállapított arányát sem az igazsággal, sem a méltányossággal meg nem egyeztethetőnek állító panaszos kérvénye.

Ezen ügy megvizsgálása s lehető békés útoni elintézése végett Apostol Mihály és Debreczei Bertalan tanácsbíráink a szendrőládi egyházba kiküldetnek.

13. A tanácsbírák szakaszainak új elosztása válván szükségessé :

Ezek következőleg állapittatnak meg:

1. Fekete József és Szakal József szakasza: Vámos, Boldva, Ziliz, Hangács, Edelény, Borod, Balajt, Lád Besenyő.

2. Ifj. Lossonczy Károly és Tóth Menyhért szakasza: Bábony, Ecseg, Szentpéter, Kápolna, Lászlófalva, Kondó, Radistyán, Parasznya, Varbó.

3. Sturman György és Rác Endre sza-

kasza: Bánhorvát, Bánfalva, Dédes-Tapolcsány, Nekézseny, Tardona, Mályinka, Visnyó, Szilvás.

4. Gombos György és Simon József szakasza: Szalonna, Martonyi, Meszes, Abod, R.-Szend, Szent-Jakab, Szakácsi, Lak, Hegyeme, Damak

5. Ragályi Miklós és Takaró József szakasza: Alacska, Berente, Kazincz, Barczika, Ivánka, Vadna, Velezd, Nagy-Barcza.

6. Debreczeni Bertalan és Apostol Mihály, szakasza: Szendrő-I.ád, Szendrő, Rudobánya, Szuhogy, Kelecsény, Nyárád, Dövény, D.-Horvát, Kaza

14. Olvastatott a f.-borsodi tanítói testület halál által megürésült tanító elnöki székének betöltésére nézve beadott szavazatok felbontásával megbizott küldöttség jegyzőkenyve, melyszerint Fodor Lajos paraszniai tanító a testület tanítóelnökévé elválasztott.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott Palcsó Károly tanítótestületi lelkész és Szekrényessi Árpád világi elnöknek a tanítótestület nevében beadott kérelmek, mely szerint Fodor Lajos paraszniai tanítót, tanító elnöki állásában megerősíttetni kérik.

A jegyzőkönyv tartalma tudomásul vétetvén.

Fodor Lajos, tanítótestületi tanító elnöki állásában megerősíttetik.

15. Bárdos István hegyemei h. lelkész ezen állásáról esperesi hivatalunkhoz betérjesztett nyilatkozatában lemondván.

Lemondása tudomásul vétetik.

16. Több felmerült eset által igazolva lévén az, hogy úgy a lelkészi, mint a tanítói testület egyes tagjai részéről, a temetési stóllak szedésénél különböző, sőt mondhatnánk visszás eljárás követtek, amely visszásság elenyészethetőnek sem látszik, a temetési szertartásról szóló, s jelenleg törvényerejű szabályrendelet alapján azért; mert míg nevezett szabályrendelet a temetést sok

régi díjlevélről eltérőleg háromféle módozatban állapítja meg, nevezetesen: imával oratóiával és prédikációval; addig a temetési stólat továbbra is meghagyja a régi alapon s így maga ezen szabályrendelet lesz ezen vizsátságnek törvényes forrása.

Tekintetbe véve tehát, hogy az ima, oratói és prédikáció elkészítése és elmondása különböző, sőt fokozott munkát igényel, s így már csak a méltányosság szerint is különböző, sőt fokozott díjban részesítendő,

tekintetbe véve továbbá, hogy a tanítók ezen szabályrendelet 3-ik pontja által, — mely őket a kor szellemének megfelelőleg eltiltja az általuk eddig tartatni szokott búcsúztatástól, jövedelmöknek sok helyen igen lényeges részét veszítették el:

tekintetbe véve végre, hogy a tanítók, a lelkészek által végzett temetési szertartások különböző módozatai szerint most több, majd kevesebb éneklési szolgálatot teljesítenek: de az ő stóljuk sincs az általuk teljesített szolgálat aránya szerint szabályozva:

tisztelettel **indítványozza** e. m. közgyűlésünk:

Méltóztassék a főtiszt. e. kerületi közgyűlés revisió alá venni a temetési szertartásról szóló s az 1883 sept. 24.: 25-ik napjain Ungvárt tartott őszi közgyűlése jegyzőkönyvének 12. szám V-ik szakasza alatt foglalt szabályrendeletét s annak 4-ik pontja helyett egy új, — úgy a lelkészi mint a tanítói temetési stóláknak felsorolt indokának figyelembe vétele mellett eszközöndő határozott és különféle magyarázhatást meg nem tűrő szabályozását iktatni be.

Indítványozza továbbá e. m. közgyűlésünk, hogy:

Miután sem az országos zsinat, sem a fő-
tiszt és méltóságos konvent a stóla ügyet mind
eddig nem rendezte :

A temetési stólaák rendezésével egyidejűleg
méltóztassék a főtiszt. e. kerületi közgyűlés az
összes stóla ügyet szabályrendeletileg egész
egyházkerületünkben egyöntetűvé tenni.

17. A főtiszt. e. kerületi közgyűlésnek 1883 Szept.
24—25 ik napjain Ungvárt, 37. szám C.) alatt hozott azon
határozata, hogy ez után az iskolai körlátogatóságok
egy lelkész, egy tanító és ahol lehetséges egy világi
egyénből álljanak.

tudomásúl vétetvén utasíttatnak eddig egy
lelkész és egy világi egyénből álló körlátoga-
tóságaink, hogy ezután a körlátogatói teendőik
végzése alkalmával, saját járásukból választott
egy tanítót mindenkor hívjanak meg maguk
mellé. — Kötelességükké tétetik egyszersmind
a körlátogatóságok által felszólított tanítóknak,
hogy az ily felhívásnak mindenkor készségesen
engedelmeskedjenek.

18. Ugyanazon jegyzőkönyv 37-ik számának d.)ponja
felelősség terhe alatt teszi kötelességükké az egyházi
előljáróságoknak, hogy az ismétlődő iskolát ahol még ez
felállítva nem volna, a legnagyobb szigorral s ha kell
a polgári hatóság segélyének kikérése mellett is hala-
déktalanul állítsák fel.

Ugyanazon j. k. és szám g.) pontjában utasíttatnak
az egyházmegyék, hogy a faiskolák létesítését s azok-
nak czélszerű berendezését és folytonos fentartását a
polgári hatóságok segélyével szigoruan eszközöljék.

Mindkét határozatnak haladéktalan fogana-
tosítására különbeni felelősség terhe alatt uta-
síttatnak kebelbeli egyházaink előljáróságai.

A megyei közigazgatási bizottság pedig
azon kérelemmel határoztatik világi elnökünk
utján megkerestetni, miszerint méltóztassék oda

hatni, hogy úgy az ismétlő iskola, mint a faskola ügyében, közigazgatási úton kibocsátott rendeletek ne csak kiadassanak, hanem szigorúan végre is hajtassanak.

19. Olvastatott őszi e. megyei közgyűlésünk jegyzőkönyvének 10-ik pontja, melyszerint a s. kazai halál által megüresült lelkészi hivatal betöltése végett a s. kazai egyházba küldöttség küldetett ki.

Ezzel kapcsolatosan olvastatik küldöttségnek a meg-ejtett lelkészválasztásról beterjesztett jegyzőkönyve, mely szerint Reho János s. kazai h. lelkész, rendes lelkészül egyhangúlag elválasztatott.

Küldöttség jelentése tudomásul vétetvén, Reho János a s. kazai lelkészi hivatalban meg-erősítettik

20. Olvastatott 1883. szept. 4-ik napján Varbón tar-tott e. m. közgyűlés jegyzőkönyvének 24-ik pontja, mely-ben utasítatik a mályinkai egyház előljárósága, hogy a már több ízben sürgetett 46 frt követelést hajtsa be s arról jelen közgyűlésünkre jelentést tegyen.

A mályinkai egyház előljárósága ez ügyre vonatkozó jelentést kormányzékünk megha-gyása folytán sem terjesztvén be : mulasztásáért megrovatik. Az ügy megvizsgálása, illetőleg elintézése végett pedig Rácz Endre és Sturman György szakaszbeli tanácsbíráink küldetnek ki.

21. Ugyanazon közgyűlés 31 sz. a. hozott határozatával az egyházi törvény 43 ik §-ában gyökerező jogánál fogva utasítja a zilizi egyház presbyteriumát, hogy a küldöttség által javasolt. s részletesen körülírt fizetési kulcs alapján készítse el úgy a lelkészi, mint a tanítói hivatal díjlevelét, s azt megvizsgálás végett jelen közgyűlésünkre terjessze be.

A zilizi egyház a lelkészi és tanítói hiva-tal díjlevelét közgyűlésünk meghagyása folytán sem terjesztvén be : a díjlevel elkészítése végett — szem előtt tartva a küldöttség által ajánlott

méltányos és az igazságnak leginkább megfelelő fizetési kulcsot, — Szakal József és Fekete József tanácsbíráink újólág kiküldetnek.

22. Ugyanazon közgyűlés j. könyvének 38-ik pontjában tett indítvány folytán Debreczeni Bertalan és Vatai Bertalan ügyészeink, a tanácskozási szabályzat és ügyrendre vonatkozó javaslatot elkészítve, megbirálás végett bemutatják. A javaslat következő:

Szabályrendelet az egyházmegyei közgyűlés és törvényszék tanácskozási szabályai s ügyrende tárgyában.

A k ö z g y ű l é s.

I. Fejezet.

A tanácskozási rend.

1. §. Az egyh. megyei közgyűlést, a kettős elnökség által kitűzött időben, — az elnökség (esperes és gondnok, esetleg helyetteseit) következőleg nyitja meg: előbb az esperes imában kéri Isten segélyét a tanácskozásokra aztán az e m. gondnok jelenti ki a gyűlést megnyitottnak.

2. §. A gyűlés megnyitása után a tanácskozásokra tárgyai a tárgysorozat rendén vétetnek megvitatás alá. A tárgysorozatot az elnökség állapítja meg. 10 tagnak az elnökséghez beadott írásbeli kívánatára azonban valamely tárgy sürgősnek jelentetik ki s soron kívül tárgyalatik.

3. §. A gyűlésnek az egyházak által az egyh. törv. 38. §. d. pontja értelmében küldött képviselői megbízó leveleiket az elnökségnél bemutatni kötelesek.

4. §. A gyűlés minden tagjának (egyh. törv. 38. §.) joga van önálló indítványokat terjeszteni elő. Az indítvány mindig írásban terjesztendő be.

Ha az indítvány a gyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökséghez beadatott: az a tárgysorozatba felveendő és tárgyalandó. Ha pedig a közgyűlésen tétetett előbb azon

kérdés döntetik el, vajon az a jelen gyűlésben vétessék-e tárgyalás alá vagy a jövő gyűlésre halasztassék?

A tárgyalás alatt lévő ügyre vonatkozó indítványt mindenki szóval tehet.

5. §. A tárgyakat mindég egy jegyző adja elő.

6. §. A tárgy az elnökség vagy 5 tag kívánatára előbb általános megvitatás alá bocsáttatik, azután pontonként vétetik részletes tárgyalás alá.

7. §. Mind az általános, mind a részletes vitában a gyűlés minden tagjának (egyh. törv. 85. §.) kétszer lehet a tárgyhöz szólni. Az elnökség, az előadó, (jegyző) és — ha az ügyben előzetesen nyomozat tartatott, a nyomozó biztosok a tárgy felvilágosítása végett bármikor, — az indítványozó pedig a vita befejezésével még egyszer szólhatnak.

8. §. A tárgyhöz szólni kívánókat a jegyzők írják és szállítják fel; a szónokok a feljegyzés sora szerint szólnak, indítvány tárgyalása esetén azonban az első szó az indítványozót illeti.

9. §. Soron kívül is szólhatnak azok, kik személyes kérdésben válaszolni vagy a tanácskozási szabályokra hivatkozni akarnak.

10. §. Az elnökség őrködik a rend fentartása s a jelen szabályrendelet pontos megtartása felett; jogában sőt kötelességében áll a tanácskozás tárgyától eltérő szónokot a tárgyhöz szólásra figyelmeztetni — azt, aki a tanácskozás méltányosságát sérti vagy személyeskedik rendre utasítani.

11. §. Ha az elnökség kétszeri rendreutasításának sikere nem lenne; a szót a szónoktól ugyanazon tárgy feletti vita folyamára az elnökség megvonja.

12. §. A szónokot beszédében akadályozni vagy félbe szakítani nem szabad; erre az előbbi §§. esetében csak az elnökség van jogosítva.

II. FEJEZET.

Szavazás és határozat.

13. §. Ha szólásra feljegyezve többé senki sincs, szóló az elnökség felhívására sem jelentkezik: a tárgyalást az elnökség befejezettnek nyilvánítja

14. §. A határozatot az elnökség a felszólalók többsége után jelenti ki. 5 tag kívánatára azonban a szavazást elrendelni köteles.

15. §. Szavazásra az elnökség teszi fel a kérdést; a kérdés megállapításához egyszer szólanı mindenkinék jogában áll, a kérdés akként teendő fel, hogy arra igenel vagy nemmel lehessen szavazni.

16. §. A szavazás rendesen felállás vagy ülvemaradás által történik. — ha a többség ki nem vehető: ellenpróba alkalmazandó: szükség esetén a szavazók a jegyző által megszámláltatnak. Tíz tag írásbeli kérelmére névszerint szavazás rendelendő el.

A közgyűlés által választandó tisztviselők választásánál szavazat lapok mellett titkon történik a szavazás.

17. §. A szavazatokat az elnökség számítja össze, az eredményt azonnal kijelenti; szavazatok egyenlısége esetén azon rész dönt, melyhez az elnökség járul szavazásával.

Ha a két elnök eltérő nézeten van, sorshúzással döntenek el, hogy melyik elnök adja a döntő szavazatot.

18. § Szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot indokolni nem szabad.

19. §. A közgyűlésen a jelenlevők határoznak; érvényes határozathozatalára azonban az elnökségen kívül legalább 10 tag jelentése szükséges

20. §. A közgyűlés határozatai ellenóvás vagy ellenmondás felvételének a jegyzőkönyvbe: nincs helye. — A meghozott határozat ugyanazon gyűlés folyamában meg nem változtatható.

III. FEJEZET.

A jegyzőkönyv.

21. §. A közgyűlés jegyzőkönyvét maga a gyűlés hitelesíti, a hitelesített jegyzőkönyvet az azt fogalmazó jegyző írja alá.

22. §. Ha hitelesítés alkalmával a határozat szerkesztése ellen a többség kifogást tesz a kijavítás a gyűlés folyamában jegyzői tollal eszközözendő.

23. §. Az egyh. megye nevében kiállított okmányokat leveleket és felterjesztéseket az elnökség, a közgyűlési határozatokat pedig e szóval „kiadta” a jegyző írja alá, ki a jegyzőkönyvi pontokat az érdekelteknek 8 nap alatt kiadni köteles.

IV. FEJEZET.

A közgyűlés berekesztése.

24. §. A közgyűlés az esperes által mindig hálaadó imával rekesztetik be.

B. Törvénytörvény.

I. FEJEZET.

T á r g y a l á s.

25. §. A fegyelmi eljárás tárgyait képező beadványok az esperes által a közgyűlés tárgyaitól külön iktattatnak.

26. §. Fegyelmi vizsgálat elrendelése felett az egyh. törvény 268 §. értelmében mindkét elnök együttesen határoz. A határozat indokolandó.

27. §. A vizsgáló biztosok kiküldetésénél az elnökség nem köteles ügyelni arra hogy biztosokúl a szakaszbeli tanácsbírák küldessenek ki.

28. §. A fegyelmi tárgyalást az esperes és gondnok a 272—279 §§. értelmében vezeti, — kiknek joguk és kö-

telességük felügyelni, hogy a rend a tárgyalás folyamán feltartassék.

29. §. A tárgyaláson a bírák közül mindenik annyi kérdést intézhet a felekhez és tanúkhöz, amennyit szükségesnek lát.

30. §. A törvényszék tagjainak nincs joguk a felekkel tartott tárgyalás folyamán véleményüket nyilvánítani, míg ellenben akkor, midőn a törvényszék ítélethozatal végett visszavonul, minden bíró annyiszor szólalhat fel, amennyiszer jónak látja, joguk levén a bíróság tagjainak az előadótól (271 §.) úgy a tárgyalás folyamán, valamint az ítélet feletti tanácskozás alkalmával annyiszor, amennyiszer szükségét látja felvilágosítást kérni.

31. §. A tárgyalás folyamáról a 278. §. szerint jegyzőkönyv lévén vezetendő, ennek vezetésére a jegyzői kar egyik tagja alkalmaztatik az elnökség által.

32. §. A vizsgáló biztosok a törvényszék ülésén csak mint hallgatóság vehetnek részt, de a tárgyalásba bele nem szólhatnak.

33. §. Ha a 279. §. értelmében a törvényszék által a vizsgálat folytattatása rendeltetett el: a pótvizsgálatra az előbbeni bizottság helyett már is kiküldhető, azonban lehetőleg azon bírák közül, kik az előbbeni tárgyaláson vagy meg nem jelenésük miatt vagy a 244 §. értelmében nem gyakorolták szavazati jogukat.

II. FEJEZET.

Ítélethozatal.

34. §. A tárgyalás befejezése után a törvényszék tanácskozás végett visszavonúl. Az előadó előterjeszti az ítéleti tervet s azt szóval röviden indokolja.

35. §. Aki külön véleményt terjeszt elő, külön véleményét szóval indokolni köteles.

36. §. A tanácskozásról felvett jegyzőkönyvbe bevezetetik úgy az eladó ítéleti tervezete, mint a külön vé-

lemény, esetleg külön vélemények, — valamint a bírák szavazata.

37. §. Meghozatván az ítélet, az a tanácskozás alkalmával a bírók által szóval előadott indokok alapján, a 208 §. értelmében a jegyző által szerkesztetik össze, s az ott előadott módon hirdettetik ki.

III. FEJEZET.

F e l l e b b e z é s.

38 §. A fellebbezés az a törvény 291 §. értelmében az egyházi elnökhöz lévén beadandó: ez határoz annak el vagy el nem fogadása fölött.

39 §. A nyilván elkésetten beadott fellebbezések — ha csak a 290 §.-ba előirt hivatalból való felterjesztés esete nem forog fenn, amikor a fellebbezés még elkésetten is elfogadandó, — hivatalból visszautasítandó, más esetekben a fellebbezést visszautasítani nem lehet, kivéven a 292. §. esetét.

40 §. A felterjesztő jelentést egyedül az egyh. elnök írja alá

C. Jelen szabályrendelet módosítása.

41 §. Jelen szabályrendelet megváltoztatását vagy módosítását tárgyazó indítvány a gyűlést megelőzőleg mindig írásban adandó be, a tárgyalására legalább 25 tag jelenléte kívántatik meg

42 §. A módosított szabályzat csak a következő gyűlésen lép hatályba.

A nagy gondal és szakértelemmel szerkesztett javaslat — a 24 ik pont törlésével — elfogadtatott s jegyzőkönyvbe vétetni határozatott. Szerzőknek munkálkodásukért elismerés és köszönet szavaztatván.

23. Ugyanazon közgyűlés j. könyvének 40. sz. hatá-

rozatában Debreczeni Bertalan e. m. ügyész megbizatik hogy a f.-nyárádi „Gábor” nevű kőszénbánya ügyet a lelkészi és tanítói hivatal érdekében rendezze felszóllítván a többi tulajdonosokat, nevezett hivatalokat illető kőszénbánya jutalék telekkönyvi biztosítására mi ha békés úton meg nem történhetnék, arra őket törvényesen is kötelezze.

Egyházmegyei ügyészünk beterjesztett jelentés szerint ezen megbiztatásban eljárván, jelhivta f.-nyárádi Pethő Istvánt és társait, mint bányatulajdonosokat az ügy békés útoni elintézésére. Ok elismerték ugyan az egyház jogát, de a kiállított nyilatkozatot meg sem irták alá s így a békés kiegyezés létre nem jöhetett.

E. m. közgyűlésünk ügyészünk eljárását helyeselvén: felkéri őt az egyház jogainak perrel való érvényesítésére s egyszersmind utasítja az egyház gondnokát, hogy a per megindításához szükséges meghatalmazványt Debreczeni Bertalan ügyészünk részére állítsa ki és azt kézbesitse.

24. Ugyanazon j. k. 45. sz. a. ajánlólag terjeszti fel e. megyénk a szalonnai egyház azon kérelmét, — hogy semmi hasznot nem hajtó egy kapás szőlőjének eladását a főtiszt. e kerület engedje meg.

Ezen eladást a főtiszt. e. ker. Ungvárt 60 sz. a. hozott határozatával helybenhagyta, illetőleg megerősítette.

25. Ugyanazon gyűlés j. k. 46 sz. határozatára vonatkozólag — mely szerint Kóta Károly balajti tanító és Képes Sámuel segédkedő tanító között felmerült ügy elintézésére a presesteriummal egyetértőleg Simon József lelkész bizatik meg — Simon József lelkész jelenti, hogy az ügy mindkét fél belenyugvásával elintéztetett.

Tudomásúl vétetik.

26. Apostol Mihály és Debreczeni Bertalan 84/1884 számú esperes határozat folytán a kondói egyházba, — az itt felmerült több nemű rendetlenséget megvizsgálása

végett kiküldött tanácsbírák beterjesztik eljárásukról szóló kimerítő jelentésüket, — mely szerint Szeőcs Sámuel kondói lelkész betegsége miatt az egyház kormányzására képtelen levén indítványozzák:

1. Rendeltessék a kondói egyházba lehetőleg azonnal egy segédlelkész, akinek — az egyházanya és jegyzőkönyvei átadatván — kötelességévé tétessék, hogy az az egyház ügyeit önállóan vezesse.

2. Küldessék ki egy újabb küldöttség a végett, hogy ez, — az oda rendelendő segédlelkésszel együtt — vizsgálja át az anyakönyveket a régibb évekről is: tartson e részben az előjáróság és a felek kihallgatásával nyomozatot s a netalán felfedezendő hibákat igazítsa ki, mert az általunk felvett Jegyzőkönyvben részletesen körülírt adatok folytán valószínű, vagy legalább feltehető, hogy hibák illetve hibás bejegyzések a régibb években is fordulhatnak elő.

3. Rendelje meg a nt. e m. közgyűlés a kondói egyház gondnokának, hogy a templomot és paplakot haladéktalanul javíttassa ki, A templom fala össze van repedezve, maholnap életveszélyes kezd lenni. A paplak melléképületei romban vannak.

Ebből folyólag

4-szer. Minthogy a gondnoki számadás szerint pénztári maradványként feltüntetett 144 frt s néhány krajczárban benne foglaltatik egy 68 frtot tevő kint levő követelés is, utasíttassék az egyh. gondnok, hogy azt haladéktalanul hajtsa be s építkezésre fordítsa. — Végre

5 ször. Minthogy ezen összeg behajtása esetén sem les: képes az egyház a halomra gyűlt építkezést önerejéből teljesíteni: ajánltassék a kondói egyház államsegélyre oly feltétel alatt, hogy a nyerendő segélyt egyedül építkezésre fordíthassa.

Ezen indítvány elfogadtatván.

1 A kondói egyházba minden lelkészi teendőknek saját felelősségére leendő teljesítése végett helyettes lelkészi czimmal és minden

papi jövedelem fele részének élvezete mellett Bárdos István volt hegymegi h. lelkész rendeltetik be.

2. Az indítvány 2-ik pontjában jelzett s ne talán még ezután felfedezendő minden hibák kijavitása a még hiányzó presbyter, vagy presbyterek választásának megejtése s általában a kondói egyházban létező mindennemű rendetlenségek megszüntetése, szóval: az egyház minden ügyeinek rendezése céljából

Apostol Mihály és Debreczeni Bertalan tanácsbiráink a kondói egyházba ismét kiküldetnek, jelentésök őszi közgyűlésünkre bevértván.

A 3-ik és 4-ik pont értelme szerint különbeni szigorú felelősség terhe alatt utasítatik a kondói egyházz gondnok, hogy a templomot, paplakot és ennek melléképületeit annyival inkább haladéktalanul javíttassa ki, mivel a gondnoki számadás szerint 144 frt pénztári maradvány van, a melyből kintlevő 68 frtnak s ha másképp nem tudná az e. m. ügyész segélyével való — behajtása szintén felelősség terhe alatt tétetik szoros kötelessége.

27. Olvastatott Takaró József e. m. tanácsbirónak, mint a berentei egyházba Lesko László lelkész és néhány hallgatója közt felmerült fizetési kérdés megvizsgálása és lehető békés útoni elintézése végett kirendelt küldöttnek hivatalos jelentése, melyben tudatja, hogy több rendbeli vitás kérdést sikerült békés úton megoldania; de a vegyes házasok fizetési arányát egymaga nem akarván meghatározni: erre nézve e. m. közgyűlésünktől intézkedést ker.

Tanácsbiráink jelentésének első része örövendetes tudomásul vétetik.

A vegyes házasok lelkészi fizetésének arányára nézve pedig határozatilag kimondja e. m.

közgyűlésünk, hogy a vegyes házások csakis félfizetés teljesítésére kötelezhetőek

28. Olvastatott Doktor Gyula barczikai lelkész folyamodványa, melyben az egyháza kebelében, a párbér fizetésével szokássá fajuló, s mind ő reá, mind tanítóra nézve jövedelem csonkítással járó charta ellenes gyakorlatra mutatva, egy a törvényes kívánalmaknak épen úgy, mint a méltányosság elveinek jobban megfelelő fizetési kulcs megállapítását kéri.

E. m. közgyűlésünk, hogy a helyzet képe — a szokáson, esetleg díjlevelen alapuló fizetési kulcs — felől magának meggyőződést szerezzen az ügy részletes megvizsgálásával Takaró József és Ragályi Miklós szakaszbeli tanácsbíráit bizza meg

29. Olvastatott Némethi József lelkész és Szilágyi István tanító együttesen beterjesztett panaszuk megvizsgálására, a dédesi egyházba kiküldött Rácz Endre és Sturman György szakaszbeli tanácsbírák jelentése, melyből kitűnven, hogy a lelkészi és tanítói failleték árából 1872—1880-ik évig kintlevő összeg a presbyterium, illetőleg a gondnok hanyagsága miatt nem folyt be: küldöttség felhívta nevezett egyház presbyteriumát a még kint levő faárával 1884-ik év febr. 1-éig leendő behajtására annyival is inkább, mivel a mulasztás miatt okozott kárért felelősek és azt megtéríteni tartoznak

E. m. közgyűlésünk küldöttség eljárását helyesnek találván, jelentését tudomásul veszi. Miután pedig a dédesi egyház presbyteriuma küldötteink meghagyásának nem tett eleget, esperesi hivatalunk által az alispán lett ez ügyben megkeresve, hogy a kint levő hátralék behajtását az illetékes szolgabírói hivatal közbevetésével eszközölje, de még ez ideig semmi intézkedés nem tétetett

Felhivatik azért a dédesi lelkész, hogyha az alispáni hivatal útján ez ügyben intézkedés

tétetik, arról esperesünket haladéktalanul értesítse.

30. Több oly eset fordult elő e. megyénkben, mely szerint a gondnok, vagy presbyteri hivatalokra elválasztott egyháztagok azon hivatalt, melyre választottak nem fogadták el:

Mivel az egyházi törvény sem arról nem intézkedik, hogy az ily egyháztag mennyi felmentési díjt tartozik fizetni, sem arról, hogy a felmentési díjt, mely hatóság szabja meg, hanem a 140 §. egyszerűen csak azt mondja, hogy az ily egyháztag, ha kellő indokolás mellett felmentést kér és nyer: felmentési díjat fizet: és

mivel a felmentési díjnak a presbyteriumok által való megszabása nem bizonyult czélszerűnek, a mennyiben vagy kevesre szabták azt, vagy nem érvényesítették saját maguk által magukra hozott határozatukat:

Indítványozza e. m. közgyűlésünk:

Miszerint: z egyházkerületet kötelezőleg határozza meg a főtiszt. egyh. kerületi közgyűlés, hogy az elválasztott; de hivatalát elfogadni nem akaró gondnok, vagy presbyter mennyi felmentési díjt köteles fizetni.

31. Olvastatott a hegymegi egyház folyamodványa, melyben előterjeszti, hogy már több év óta üresedésben levő lelkészi hivatal fizetését, a mellékelt hivatalos kimutatás szerint a törvény kívánalmának megfelelőleg 600 frtra emelte fel, egyszersmind rendes lelkész hívhatására engedélyt kér e. m. közgyűlésünktől.

Egyházmegyénk folyamodó egyház kérelmét a rendes lelkész hívhatására jogosító törvényekkel összeütközőnek nem találván: a mellékelt kimutatásban feltüntetett összeg biztosítása feltétele mellett, az egyháznak — kérelméhez képest — a rendes lelkész választására kért joga megadatik.

32. Ennek kapcsában kérdés tétetett az iránt, hogy a hegymegi egyházban rendes lelkészi felügyelettel meg.

bízott damaki lelkész és a kisebb papi teendők végzésében szintén híven eljáró helybeli tanító közt, a működésük idejére eső lelkészi jövedelem mily arányban osztassák meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk a méltányosság elveit tartván szem előtt: a lelkészi jövedelmet egyharmad részben a damaki lelkész; egyharmad részben a hegymegi egyház; egyharmad részben pedig a hegymegi tanító közt rendeli megosztatni. Önként értetvén hogy a választásig teljesítendő lelkészi munkadíjnak is ezen arány fog osztozási kulcs gyanánt szolgálni.

33. Olvastatott Apostol Mihály varbói lelkésznek a a főtiszt. e. kerületi felsőbb leánynevelő intézetre vonatkozó folyamodványa, melyben közgyűlésünket odahatni kéri, hogy a főtiszt. e. kerület a pártfogása alatt levő ezen nevelőintézet szegény sorsú lelkészek leányainak is hozzáférhetővé változtassa át.

Közgyűlésünk Apostol Mihály folyamodványát méltányosnak találva, azon kérelemmel terjeszti fel a főtiszt. e. ker. közgyűléshez — miszerint a női konviktus felállítása iránt tett ígéretét valósítaná meg, hogy így ezen nevelő intézetben szegény lelkészek leányai is nyerhessenek kiképeztetést.

34. Az e. megyei tanügyi választmány újból szervezésének szüksége állván elő, a körlátogatói jelentések megvizsgálása s ezekből eszközölt kivonatok, illetve javaslatoknak e. m. közgyűlésünk elé leendő terjesztése — és egyéb előfordulható tanügyi kérdések megoldása czéljából.

Az egyh. megyei tanügyi választmány következő tagokból alakittatik meg:

Egyházi elnök: Tóth Menyhért kápolnai lelkész és e. m. tanácsbíró.

Világi elnök: Fekete József e. m. vil. t. bíró.

Tagok: Pálcsó Károly damaki lelkész, Szekrényessy Árpád e. m. világi jegyző, Fodor Lajos parasznyi tanító s mindhárman e. megyénk tanítótestületének elnökei és Fejes Bertalan s.-szentpéteri fi-tanító

35. Csizmadia Jenő bánhorváti ev. ref. lelkész, Hegedűs Mihály ugyancsak bánhorváti róm. cath. lelkész által elkövetett több nemű vallásügyi sérelmet jelent be s azoknak orvosoltatása iránt intézkedést kér.

Méltó megbotránkozással hallotta e. m. közgyűlésünk a Hegedűs Mihály bánhorváti róm. cath. lelkész által elkövetett több nemű vallásügyi sérelmek felsorolását s a panasz levelet eredetiben, törvényes orvoslás eszközlése végett a főtiszt. e. ker. közgyűlésre felterjesztetni határozza.

36. Olvastatott a bánhorváti egyház presbytériumának Lőrincz István közegyháztag bírósága ügyében felterjesztett folyamodványa, melyben részletesen előadja, hogy miután Lőrincz István a II és III a. csatolt presbyteri, illetve közgyűlési határozat szerint a presbyteri hivatal többszöri felkérés daczára sem fogadta el, 20 frtra büntettetett, mely összeg behajtására az e. m. gondnokunk által felkért szolgabírói hivatal meg is tette a törvényes lépéseket, a mennyiben ez összeget az egyházi törvények 5. §. alapján behajtatni rendelte; de a mely intézkedés a másolatban III. alatt szintén mellékelt alispáni végzés által egész terjedelmében megsemmisített.

Méltó megütközéssel vette e. m. közgyűlésünk az országos polgári törvényekkel egyenlően királyi szentesítést nyert egyházi törvények tekintélye ellen tett, — orvoslásra váró ezen sérelmet, mely az alispáni tekintély egész súlyával igyekszik az egyházi törvények 5-ik §-ában biztosított jogainkat semmisnek tekinteni, hol pedig világosan kimondatik, hogy: az államhatalom segélye igénybe vehető, ha az

illetékes egyházi hatóságok által saját hatáskörükben hozott s jogerős határozatoknak, melyek által az egyházi tisztviselő vagy szolga elmozdítása, felfüggesztése, vagy állásába visszaes behelyezése mondatott ki, az egyházközség, presbytérium, tisztviselő, vagy szolga ellenszegül.

Ugyanazért, részint hogy az egyházi törvények ellen irányuló ezen alispáni végzés később is bekövetkezhető hasonló eljárásoknak előzményeül ne szolgálhasson; részint hogy királyilag szentesített egyházi törvényeink tekintélye is sértetlenül fenntartassék: a főtiszt. e. ker. közgyűlést tisztelettel fölkéretni határoztatik az iránt, hogy egyházi életünkre zsbibasztólag ható, a törvényesség színében feltüntetett ezen eljárás ellen óvást téve. -- saját hatásköréből kifolyólag a szükséges intézkedéseket e tekintetben megtenni méltóztassék.

37 Zsindely István a s.-pataki főiskola gazdasági választmányának elnöke, az iránt keresi meg esperesünket, hogy a főtiszt. e ker. Ungvárt tartott közgyűlésében elfogadott s a főtiszt. püspök úr által kinyomatott •lelkész minősítvényi táblázati iveket• kötetlenül vagy bekötve kívánja e hivatalához eljuttatni.

Közgyűlésünk, — a célnak megfelelőbb kezelés — a lelkészek között leendő szétosztás tekintetéből, kötetlenül kívánja a jelzett iveket esperesünkhöz megküldeni. Ivenként 6 kraczárban megszabott ára kifizetésére a lelkészek köteleztetvén.

38. Olvastatott Jancsurák János és több zilizi lakosok panaszos folyamodványa, melyben a túlterhelő lelkesi fizetés alól kérik magokat felmentetni.

Megvizsgálás és elintézés végett Szakal József és Fekete József szakaszbeli tancsbiráinknak adatik ki.

39. Olvastatott a szendrei egyház presbytériumának a Mártha István volt szendrei, jelenleg szilvási tanító távozása ügyében fölterjesztett folyamodványa, melyben arra kéri e. m. közgyűlésünket, hogy miután Mártha István a szendrei egyháznak egy bizonyos összeggel már régen tartozik, — nehogy megsemmisülésnek legyen kitéve — e tekintetben a szükséghez képest intézkedjék.

Egyh. megyei közgyűlésünk ez ügyet megvizsgálás, esetleg a követelés behajtása végett e. m. ügyészünknek adja ki.

40. Olvastatott a rudobányai presbytérium folyamodványa, melyben azt kérelmezi, hogy a r. bányai egyház szegénységére való tekintetből a jövő tavaszi e. m. közgyűlés helyéül ezen egyház jelöltessék ki.

Közgyűlésünk felhozott indokok alapján a jövő évi tavaszi közgyűlés helyéül Rudobányát tűzi ki.

41. A kondói egyház presbyteriuma az egyház tulajdonát képező, de 3 évig Szeőcs Sámuel lelkész által illetéktelenül használt rétnek ez időre eső haszonbérért Szeőcs Sámuel által megtérítettni kéri.

Apostol Mihály és Debreczeni Bertalan mint a kondói egyházba más ügyben már úgysis küldött tanácsbíráink megbizatnak ezen ügy megvizsgálásával. — utasítván egyszersmind, hogy ha a presbytérium követelése jogosnak bizonyul: intézkedjenek a megállapított összeg megtérítése iránt.

42. Olvastatott Ferenczi István abodi ref. tanító folyamodványa, melyben kéri közgyűlésünket, hogy zavart adó ügyének megvizsgálása és rendbehozatala végett, küldöttséget küldjön ki.

Ezen ügy megvizsgálása s rendbehozatalára Simon József, Gombos György szakaszbeli tanácsbíráink és Vattai Bertalan ügyészünk küldetnek ki.

43. Nagy János bánfalvi tanító, mint Ujvári Mária

gyámja a tardonai tanító fizetésből gyámleánya részére segélyt kér.

Egyh. megyei közgyűlésünk nem látja méltányosnak, hogy a jelenlegi tardonai tanító fizetéséből néhai Ujvári Lajos volt tanító árváját segélyezze, annyival is inkább, mivel Ujvári Máriának az országos tanítói nyugdíjhoz igénye van és abból évi segélyt is kap; más tár pedig nem állván rendelkezése alatt: a kérelmet nem teljesítheti.

44. Olvastatott a szendrei egyház presbytériumának folyamodványa, melyben a lelkészi javadalom egy részét tevő szendrői 402. sz. t. j. kvben bejegyzett 186 □ öles kert eladására, — miután annak kerítéssel való ellátása az egyházra nagyon költséges, engedélyt kér. Ugy levén meggyőződve, hogy az érte ígért 150 frt minden költség és baj nélkül többet fog jövedelmezni.

Közgyűlésünk a szendrei egyház presbytériumának a kert eladására vonatkozó kérvényét, — miután a lelkész aláírásával nincs ellátva. — visszaküldi, s egyszersmind utasítja a presbytériumot, hogy ezt őszi közgyűlésünkre szabályszerűen kiállítva terjessze be.

45. Bodnár György kápolnai lakos, Tóth Menyhért kápolnai lelkész által rajta követelt két véka gabona évi papi fizetésnek felére való leszállíttatását kéri.

A felolvasott díj levél értelmében, mely szerint minden gyalogos, azaz: külső szántófölddel nem bíró egyháztág 2 azaz két véka megrostált gabonát fizet: panaszló kérelmének hely nem adatik, hanem külömbeni végrehajtás terhe alatt utasítatik díjlevél szerint kötelességének teljesítésére, vagyis évenként két véka gabonának lelkész részére leendő pontos befizetésére.

46. Elek Józsefné szül. Balogh Eszter és társai s szentpéteri lakosok kéri e. m. közgyűlésünket, hogy a

s.-szentpéteri presbytériumnak reájok vonatkozólag templomi székügyben hozott s. j. alatt csatolt határozatát megváltoztatni méltóztassék.

Hosszabb eszmecsere után határozatilag kimondja e. m. közgyűlésünk, hogy neheztelt határozat feloldatik; egyszersmind a presbytérium utasittatik, hogy Egri Ferenczné, szül.: Czecz Juliánna részére a templomban alkalmas helyet rendeljen.

47. Olvasatott Tóth István rudobányai tanító kérvénye, melyben a szendrői egyház irányábani több nemű s az e. m. ügyész által per útján megnyert tőke és kamat tartozásai fizetésére nézve halasztást kér.

Mivel folyamodó már többször tett ígértét sohasem váltotta be: kérelmével elutasítatik.

48. Olvasatott Bárδος István volt hegymegi h. lelkésznek a parókián összegyűlt trágya mikén leendő megosztása tárgyában beadott folyamodványa, melyben — azon alapon, hogy ő az ahoz szükségelt szalma nagy részét saját költségén szerezte, — annak közte és utódja közt, az e. megye által meghatározandó arány szerinti megosztását kérelmezi.

Egyházmegyénk mindkét fél érdekeit szem előtt tartva, kérelmező utódjának adandó választási előny biztosítása mellett, azt fele részben megosztandónak mondja ki.

49. Anga István kápolnai lakos azon ok miatt mert ő eddig tulajdon joggal használt birtokát ugyancsak tulajdon joggal leányának adta át, ki őt és nejét ezen birtok jövedelméből tartja is: kéri magát a zsellér czimen reá rótt egy véka gabona lelkészi fizetési kötelezettség alól felmentetni.

A felolvasott lelkészi díjlevél 2-ik pontja minden kétséget kizárólag kötelezvé, minden külső földdel nem bíró egyháztagot két véka gabona fizetésére: folyamodó Anga István lel-

kész részére évenként két véka gabona fizetésére — különbeni végrehajtás terhe alatt köteleztetik.

50. Mató János visnyói tanító kéri magát e. megyének Boldván 1882. ápril 12—13 napjain tartott közgyűlésében hozott azon határozata további teljesítése alól felmentetni, miszerint Fövenyessy Pál volt visnyói tanító neje „kegydíj czimen 3 éven keresztül az elválasztott új tanító által fizetendő 100—100 tehát összesen 300 frttal legyen díjazva, illetve végkielégítve.”

Kérelmét azon alapra fektetni, hogy Fövenyessy Pál a budapesti országos tébolyda mellékelt értesítése szerint folyó évi márcz. hó 8-án meghalt: továbbá

hogy a visnyói egyház azon küldöttei, kik Boldván 1882. ápril 12—13 án tartott e. m. gyűlésen jelenvoltak, becsatolt nyilatkozatuk szerint is őt azzal biztatták meg, hogy fenti érintett határozat tárgyalásakor világosan ki lett mondva az, miszerint ha Fövenyessy Pál hamarabb meghal a 3 év lefolyásánál, az ő mint új tanító részéről a további fizetés kötelezettsége megszűnik.

Fent hivatolt jegyzőkönyv világos szavai ellenében Fónagy János és Molnár Sámuel visnyói lakosok, mint nevezett e. m. gyűlésre a visnyói egyház által küldött képviselők nyilatkozatának hely nem adathatván ;

de azért is, mert folyamodó azon kötelezettség mellett fogadta el a visnyói tanítói díjlevelet, hogy Fövenyessy Pál volt visnyói tanító neje részére 3 évi egyenlő részletben végkielégítés czimen 300 frtot fizetend: kérelmével elutasittatik s köteleztetik a 300 frtból még hátrálékban levő összegnek a megszabott időben özv. Fövenyessy Pálné részére leendő lefizetésére

51. A máramaros szigeti ev. ref. lyceum kormányzó tanácsának a lyceum kiépítése érdekében kibocsátott szózata felolvastatván.

Közgyűlésünk az e. megye pénztárából a kért célra 10 azaz tíz o. é. forintot utalványoz utasítván dékánunkat, hogy ezen összeget Szőlősy Antal lyczumi pénztárnok urhoz Máramaros Szigetre mielőbb küldje meg.

52. Ónodi István meszesi lelkész előhaladott korára hivatkozva, kéri magát a körlátogatói hivatal terhei alól felmenteni.

Kérelmező felhozott indoka alapján körlátogatói állásáról felmentetvén, helyére Kőrösi István rakacza-szendi lelkész neveztetik ki.

53. Debreczeni Bertalan vil. t. bíró iskola látogatói állásáról lemondván:

Lemondása elfogadtatik s helyette a boldvai iskola látogatói körbe Fodor István körlelkész társául Horváth Endre úr neveztetik ki.

54. Folyó évi egyházlátogatás jegyzőkönyvéből az tűnven ki, hogy a dédesi anya és tapolcsányi leányegyházban az anyakönyvek még most is bekötetlen állapotban vannak.

Miután Némedi József lelkész 1883. április 3–4 napjain Martonyiban tartott e. m. közgyűlésünk 46. sz. a. hozott, ez ügyre vonatkozó határozatát mind ez ideig nem teljesítette: 10 frt birságban marasztaltatik el: komolyabb következmények terhe alatt utasítatván, hivatolt határozatunk haladéktalan foganatosítására.

55. A dédesi anya- és tapolcsányi leányegyház lelkési és tanítói díjlevelei a törvényszabta módon mind eddig nem lévén kiállítva:

Utasítatik mindkét egyház presbytériuma, hogy fent jelzett díjleveleket folyó évi jan. hó 1-ére törvényes formában kiállítva terjessze be esperesi hivatalunkhoz. Ellen esetben mindkét összes presbytérium fegyelmi eljárás végett az őszi e. m. gyűléssel egyidejűleg tartandó fe-

gyelmi bíróság elé fog idéztetni, s a törvény szigora szerint büntettetni.

56. Ugyanez évi egyh. látogatásnak Visnyón felvett j. könyve 18-ki pontja szerint a visnyói egyház gondnoka már több ízben tett egyh. látogatási figyelmeztetés és utasítás daczára is, a temető rendben tartására egyáltalában semmi gondot nem fordít, azt a tövisektől nem tisztítja, a sánczokkal nem láttatja el, sőt annak pusztulását közönyt nyel nézi.

Ezen - minden nemesebb érzés hiányára valló hanyagság és gondatlanságért jegyzőkönyvileg rójja meg e. m. közgyűlésünk a visnyói egyház gondnokát, utasítván őt, hogy fent jelzett kötelességének annyival inkább haladéktalanul tegyen eleget, mivel ismételt mulasztás esetén ellene az egyházi törvények értelmében fegyelmi eljárás fog megindíttatni.

57. Ugyanezen egyház látogatásnak Szilváson felvett j. kvbe 11 sz. a. felterjesztett gondnok és presbiter választási ügy, lelkész Simon Károly szóbeli jelentése szerint békés úton intéztetett el.

Lelkész jelentése örvendetes tudomásul vétetik.

58. Ugyanazon j. k. 21 pontja szerint a szilvási lelkész és tanító díjlevél aláíratása mindez ideig sem sikerült.

Utasíttatik a szilvási egyház presbytériuma, hogy a fennálló e. megyei határozatok figyelemben tartása mellett kiállított lelkészi és tanítói díjlevelet aláírva, s úgy a lelkész aláírása mint az egyház pecsétjével ellátva, két-két eredeti példányban folyó évi június hó 1-éig multhatlanul terjessze be esperesi hivatalunkhoz. — Ellen esetben az egyházi törvény 257 §-a értelmében az összes presbytérium ellen fegyelmi eljárás fog megindíttatni.

59. Ugyanez évi egyházlátogatásnak Nekézsenben felvett j. k. 15 pontja szerint a nekézseni egyház presby-

tériuma kéri egyház megyénket odahatni, hogy az egyháznak több magtári követelése, — melyekről szóló kötvények már régebben átadattak az e. m. ügyészi hivatalnak — mielőbb hajtassanak be.

Miután felterjesztésben nincs feltüntetve az, hogy kérdéses kötvények melyik e. m. ügyésznek adattak át, utasittatik a nekézseni egyház lelkésze, hogy ezt mielőbb hozza tudomására e. megyénk elnökségének; az elnökség pedig fölkéretik, hogy az illető ügyészt fennforgó ügy mielőbb elintézése végett sürgesse meg.

60. Olvastatott a szentpéteri járás egyházlátogatói által kápolnán felvett j. k. 22-ik pontja, melyben a már tetemes összegre emelkedett adóhátrálék törlesztésére a kápolnai egyház, bármely tárból leendő segélyezésre ajánltatik.

Egyházmegyénk a kápolnai egyházat, — anyagi helyzete iránti tekintetből — államsegélyre ajánlja.

61. Olvastatott ugyanazon járás j. kvéből a varbói egyházat érdeklő 12-ik pont, melyben az egyházigazdónok által többféle czimek alatt illetéktelenül elköltött 23 frt 10 krnyi összeget a gondnok terhére irandónak mondja ki az egyh. látogatóság.

Az egyház látogatóságnak ez ügyben tett intézkedése, — azon hozzáadással, hogy ez összeg visszafizetéséről az egyházi előljáróság őszi közgyűlésünkre jelentést tenni köteles — megerősítettik.

62. Az edelényi járás egyh. látogatósága által Ládbesenyőn felvett j. k. 7-ik pontja szerint a tanítási eredmény alig kielégítő, a gyermekek sem táblán sem fejből nem tudnak számolni; az ismétlő iskola nincs felállítva, mégis az ismétlő iskolai tandíj bevétetik. A csekély eredmény ellenében védelműl azt hozta fel a tanító, hogy a gyermekek egész éven át igen gyéren látogatják az iskolát.

Az egyházi előjáróság különbeni szigorú felelősség terhe alatt utasítatik, hogy az iskola köteles gyermekek szorgalmas iskoláztatását s az ismétlő iskola haladéktalan felállítását, ha másképp nem lehet, a polgári hatóság segélyének igénybevételevel is eszközölje

Tanító pedig úgy a tanítás körül észlelhető hanyagsága, mint az ismétlő iskolai tandíj szedése körül tanúsított visszás eljárása miatt öngazolás — esetleg megdorgálás végett világi elnökünk elé rendeltetni határoztatik.

63. Ugyanazon j. k. Szendrő-Ládon felvett 20-ik pontjában a sz-ládi presbytérium a lelkész javára teljesítendő tulságos munkakötelezettség ellen emel panaszt.

Ez ügynek lehető békés úton való elintézésére világi elnökünk kéretik fel.

64. Ugyanazon j. könyvbe F. nyárád s Dövény gondnoki számadásai eredményét feltüntető 14-ik pontja szerint a dövényi leányegyház magtári gabonája veszélyben van, mivel Ragályi András, kinél ezen gabona kölcsön van, sem a tőkét, sem ennek már több évi hátrálekos kamatait fizetni nem akarja.

Utasítatik a dövényi l. egyház gondnoka hogy Ragályi András magtári gabona tartozásáról szóló kötvényét beperlés végett haladéktalanul terjessze be egyh. megyénk gondnoki hivatalához.

65. Ugyanazon j. k. Disznós-Horvátban felvett 21-ik pontjában kéri a presbytérium e. m. közgyűlésünket, hogy mivel a templomépítés miatt a d. horváti egyház anyagi ereje anynyira kimerült, hogy elrongyolott egyházi épületeit önerejéből rendbehozni képtelen, építkezési czélokra állam segélyben való reszesülhetés végett a főtiszt e. ker. közgyűlésnek ajánlani méltóztassék.

A d. horváti egyház presbytériumának kérelme pártolólág tetjesztetik fel a főtiszt e. ker. közgyűléshez.

66. Ugyanazon j. k. ugyanazon felvett 22-ik pontjában kéri a d.-horváti egyház ptesbytériuma e. m. közgyűlésünket, hogy mivel az iskola már cserép alá vétetett, s meg is hosszabbított, ennél fogva a tűzkár biztosítási kötvény tartalmának is változás alá kell jönni, ezen változtatást a biztosító társulatnál eszközölni méltóztassék.

Mivel úgy e tűzkár biztosításról szóló eredeti kötvény, mint az újabb választást feltüntető minden adatok a presbyterium, illetve a gondnok kezelése alatt vannak: utasittatik úgy az összes ptesbyterium, mint különösen a gondnok hogy a változást feltüntető hiteles adatokat, közvetlenül a biztosító társulat miskolczi fő ügynökségénél jelentse be s ez által a változást szenvedett jog viszony rendezését haladéktalanul önmaga eszközölje.

67. Ugyanazon j. k. ugyanazon felvett 23-ik pontjában a d. horváti egyház — okúl hozván fel a tanító elaggott korát s az újabb tanítási módszerrel való ismeretlenségét, — kéri e. m. közgyűlésünket, hogy az elaggott tanító mellé vagy képesített segédtanítót rendeljen, vagy a tanítót kényszerítse a mai kornak megfelelő nevelési módszer alkalmazására.

Miután e. m. közgyűlésünk ez ügyben már 1883. sept. 4-én Varbón 27. sz. a. hozott határozatot, melyben a főtiszt. e. ker. 1883. sept. 24—25-ik napjain Ungvárt tartott közgyűlésben 59. sz. határozatával megerősített: továbbra is megmarad ezen e. kerületi megerősítést nyert határozata mellett utasítván a d.-horváti egyházat ennek haladéktalan foganatosítására.

68. A s.-vamosi járás 1884-ik évi egyházlátogatási jegyzőkönyve szerint a rakacza-szendi egyház. egyeseknél kamaton levő magtári tőkepenze után a kamatok rendetlenül fizettetnek.

Utasittatik a presbyterium, hogy a kamathátrálékokat, ha másként nem lehetne az e. m.

ügyészi hivatal által is behajtatni igyekezzék és eljárása eredményéről az esperesi hivatalnak őszi közgyűlésünkig jelentést tegyen.

69. Ugyanazon j. k. 18-ik pontja szerint Lassú János volt sz. jakabi gondnok a rajta követelt 21 frtot az egyháznak kifizesse.

Tudomásul vétetik.

70. A tornai ev. ref. testvér egyh. megye 1883 sept. 12—13 napjain jablonczán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 27 sz. kivonatában tudatja e m. közgyűlésünkkel hogy Almati Lajos, volt barczikai jelenleg Szendrőládi lelkész egyh. megyénk 1883 april 3—4 napjain martonyiban tartott közgyűlésének 36 sz. a. hozott határozatát mindeddig nem teljesítette.

Miután Almási Lajos sz. ládi lelkész egyh. megyénk fent hivatolt határozatának mindeddig eleget nem tett jegyzőkönyvileg megrovatik. s szigorúan utasittatik, hogy a megrendelt bocsánat kéréseket 30 nap alatt teljesítse s erről e. megyénk elnökségének igazoló jelentést tegyen. Ellenesetben ellene fegyelmi eljárás fog megindittatni.

71. A rakacza szendi szegény egyház a főtiszt. és méltóságos Conventhez intézett, szabály szerint felszerelt az országos egyházi közalapból segélyt kérő folyamodványát pártolólág kéri a főtiszt, e. ker. közgyűléshez fölterjesztetni.

Igen jól ismervén e. m. közgyűlésünk a r. szendi segélyt kérő egyház szomorú anyagi körülményeit kérvényét pártolólág határozza a főtiszt. egyh. ker. -hez fölterjesztetni

72. Ónodi István meszesi lelkész az országos egyházi közalapból segélyt kérő a főtiszt. és méltóságos Conventhez intézett s kellőleg felszerelt folyamodványát pártolólág kéri a főtiszt. e. ker. közgyűléshez fölterjesztetni.

Folyamodó kérelmének indokait a valósággal megegyezőknek tudván e. m. közgyűlésünk

kérvényét illetékes helyére pártolólág terjeszti fel.

73. Demeter János martonyi lelkész kéri e. m. közgyűlésünket, hogy nyomasztó anyagi helyzete által indokolt kérvényét, melyben a főtiszt és méltóságos Conventtől az országos egyházi közalapból segélyt kér a főtiszt. egyh. ker közgyűléséhez pártolólág fölterjeszteni méltóztassék.

Fájdalmasan lévén meggyőződve e. m. közgyűlésünk arról, hogy folyamodónak kérvényében kifejezett sőt a segély kérésre kényszerítő indokai a szomorú valónak megfelelők, kérvényét a főtiszt. e. ker. közgyűléshez pártolólág határozza fölterjesztetni.

74. A vadnai egyház felszaporodott adósságai törlesztése, s rozzant épületei javíthatása céljából, országos könyör adomány gyűjthetését kérő folyamodványát pártolólág kéri fölterjesztetni a főtiszt. egyház kerülethez. Ennek meg nem nyerése esetén pedig bármely tárból segélyt kér

Kérvénye felsorolt indokai alapján pártolólág terjesztetik föl.

75. Segélyért folyamodók következőleg ajánlatnak a főtiszt. egyh. ker. közgyűlésének :

állandó segélyre: Szeőcs Ábrahám hivatal nélküli lelkész.

Ferenczi István, abodi tanító.

Kovács András, besenyei tanító.

Besenyei egyház.

Demeter János martonyii lelkész.

Allamsegélyre: D.-horváti egyház.

Bánhorváti egyház.

Kápolnai egyház.

Kondói egyház.

Nagy Sándor szakácsii lelkész.

Országos kéregetésre, vagy ennek meg nem nyerése
esetén bármely tárból segélyre:

Vadnai egyház.

Hollandi gyámtárból: Ónodi István, meszesi lelkész.
Széchényi István damaki tanító.
Sipos Károly edelényi tanító.

Szükösi tárból: Damaki egyház.
Szakácsi egyház.
Tóth István r. bányai tanító.
Lőrincz Istvánné özv. tanítóné.

Szegény lelkészek és tanítók segélyéből:
Rozgonyi László nekézseni lelkész
Berencsi Endre dövényi tanító.

Tolcsvai Nagy Gedeon alapból:
Tardonai egyház.
Kelecsényi egyház.
Bényei Teréz papi árva.
Szabó Jánosné özv. papné.
Gaál József szalonnai tanító.
Bodnár Károly tapolcsányi tanító.
Dudás János kelecsényi tanító

76. Hirdetendő egyházak:

bábonyi egyház,
dövényi egyház.

77. Folyó évi ápril hó 29 én Miskolczon tartandó egyh.
kerületi közgyűlésre, egyház megyénk részéről képviselő-
lőkül:

Tóth Menyhért, Simon József papi, Ifj. Los-
sonczy Károly és Ragályi Miklós világi tanács-
bíráink küldetnek ki.

78. Sátospatakon tartandó nyári e. ker. közgyűlésre
és papi vizsgára e. megyénk részéről képviselőkül ki-
küldetnek:

Takarró József papi, Debreczeni Bertalan világi tanácsbíráink.

79. Az őszi egyházmegyei gyűlés helyéül a szendrői egyház tűzetik ki.

80. Minden jegyzőkönyvi pontok felolvastatván Meghitelesítették.

Jegyzették: Csontó Károly egyh. megyei főjegyző: a 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 26, 30, 34, 35, 41, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80:

Vadászi Pál e. m. aljegyző: az 1, 2, 3, 4, 5, 28, 31, 32, 36, 37, 39, 40, 48, 60, 61.

Balogh István e. m. aljegyző: a 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29, 33, 38, 42, 43, 44, 68, 69;

Székrenyessy Árpád világi jegyző: a 17, 18, 27, 46, 47, 62, 63, 64, 65, 66, 67 és 70-ik pontokat.

A jegyzőkönyv rövid tartalma.

1. A gyűlés megnyitattik.
2. Esperesi jelentés
3. Csontó Károly e. m. főjegyző székét elfoglalja.
4. Debreczeni Bertalan vil. t. bíró és Balogh István aljegyző felesküsznek.
5. Mészáros Lajos s. lelkész bekebeleztetik
6. Több egyházak tanítói ideiglenesen megerősítettnek.
7. Varga Dániel a barczikai tanítói hivataláról lemond
8. Alacs Dániel barczikai tanító lesz
9. A barczikai presb. új tanítói díjlevel kiállítására utasítottak.
10. Takaró László lászlófalusi tanító lesz.
11. Sz. Lád rendes tanítói hivalt állit fel.
12. Több sz.-ládi egyh. tag a tanítói fizetés kivetése ellen panaszt emel.
13. Tanácsbírák szakaszai.

14. Fodor Lajos tanítótestületi elnök lesz.
15. Bárdos István a hegymegi h. lelkészi állomásról lemond.
16. A stóla ügy rendezése indítványoztatik.
17. Az iskolai körlátogatóság három tagból áll.
18. Az ismétlő iskola és faiskola felől intézkedés tétetik.
19. Reho János s. kazai lelkész megerősítettik.
20. A mályinkai presbytérium megrovatik.
21. A zilizi egyházba küldöttség küldetik.
22. Tanácskozási szabályzat.
23. Felsőnyarádi köszénbánya ügy.
24. A szalonnai egyház egy kapás szőlője eladatik.
25. Kóta Károly és Képes Sámuel ügye elintéztetik.
26. Kondói egyházba kiküldött t. bírák jelentése.
27. Berentei egyházba kiküldött t. bíró jelentése.
28. A barczikai egyházba küldöttség megy.
29. Dédesi fa fizetési hátrálék ügye.
30. Indítvány annak meghatározása iránt, hogy az elválasztott; de hivatalát elfogadni nem akaró gondnok vagy presbyter mennyi felmentési díjt fizessen?
31. A hegymegi egyház lelkész-választásra jogosítottatik.
32. A hegymegi egyházban lelkészi kötelességeket teljesítő damaki lelkész és hegymegi tanító díjazása felől intézkedés tétetik.
33. Apostol Mihály kérvénye az e ker. főleánynevelő-dére vonatkozólag.
34. Az e. m. tanügyi választmány újból szerveztetik.
35. Csizmadia Jenő vallásügyi sérelmeket jelent be.
36. Egy alispáni sérelmes határozat az e. kerületre feljelentetik.
37. Lelkész minősítvényi táblázatok kötetlenül rendeltetnek meg.
38. Jancsurák János zilizi lakos panasza.
39. A szendrei egyház panasza Mártha István ellen.
40. A jövő tavaszi közgyűlés helye: Rudobánya.

41. A kondói egyházba küldöttség küldetik.
42. Abodra küldöttség megy.
43. Ujvári Mária részére Nagy János segílyt kér.
44. Szendrő egy kert eladhatását kéri.
45. Bodnár György kápolnai lakos panasza
46. Elek Józsefné s társai templomi szék ügye.
47. Tót István r.-bányai tanító adósság fizetési ha-
lasztást kér.
48. Bárdos István trágyaelosztásra kér határozatot
49. Anga István kápolnai lakos panasza.
50. Mató János visnyói tanító kérelme.
51. A máramaros szigetű iskola részére 10 frt utal-
ványoztatik.
52. Ónodi István a körlátogatóságról lemond.
53. Debreczeni Bertalan a körlátogatóságról lemond
54. Némedi József 10 frtra büntettetik
55. Dédesi tapolcsányi díjlevél ügye.
56. A visnyói gondnok a temető gondozására köte-
leztetik.
57. Szilvási lelkész jelentése gondnokválasztási ügyben
58. Szilvási díjlevél ügy.
59. Nekézseni magtári tartozás ügyében intézkedés
tétetik
60. A kápolnai egyház államsegélyre ajánltatik
61. A varbói gondnok 23 frt 10 kr visszafizetésére
köteleztetik
62. Lád-besenyői iskolaügy
63. Szendrőládi egyház panasza
64. Dövényi magtár ügy
65. D Horvát államsegélyre ajánltatik.
66. D-Horvát tűzkár biztosítási ügye
67. D-Horvát segédtanítót kér
68. R.-szendi egyház magtári ügye,
69. Lassú János a sz jakabi leányegyháznak tarto-
zását kifizeti.
70. Tornai e m. átirata Almási Lajos ügyében
71. R.-szendi egyház

- 72 Ónodi István.
73. Demeter János az orsz. egyh. közalaptól segélyezésre ajánltatik.
74. A vadnai egyház orsz. segélygyűjtetésre ajánltatik.
75. Segélyért folyamodók ajánltatnak a főtiszt. e. kerületnek
- 76 Hirdetendő egyházak
77. Tavaszi e. ker. gyűlésre képviselők küldetnek.
- 78 Nyári gyűlésre és papi vizsgára képviselők küldetnek.
79. Az őszi e. m. gyűlés helye: Szendrő
- 80 A j. k. meghitelesítettik.

~~-----~~

